

FCIM și FET – două facultăți gemene la 50 de ani

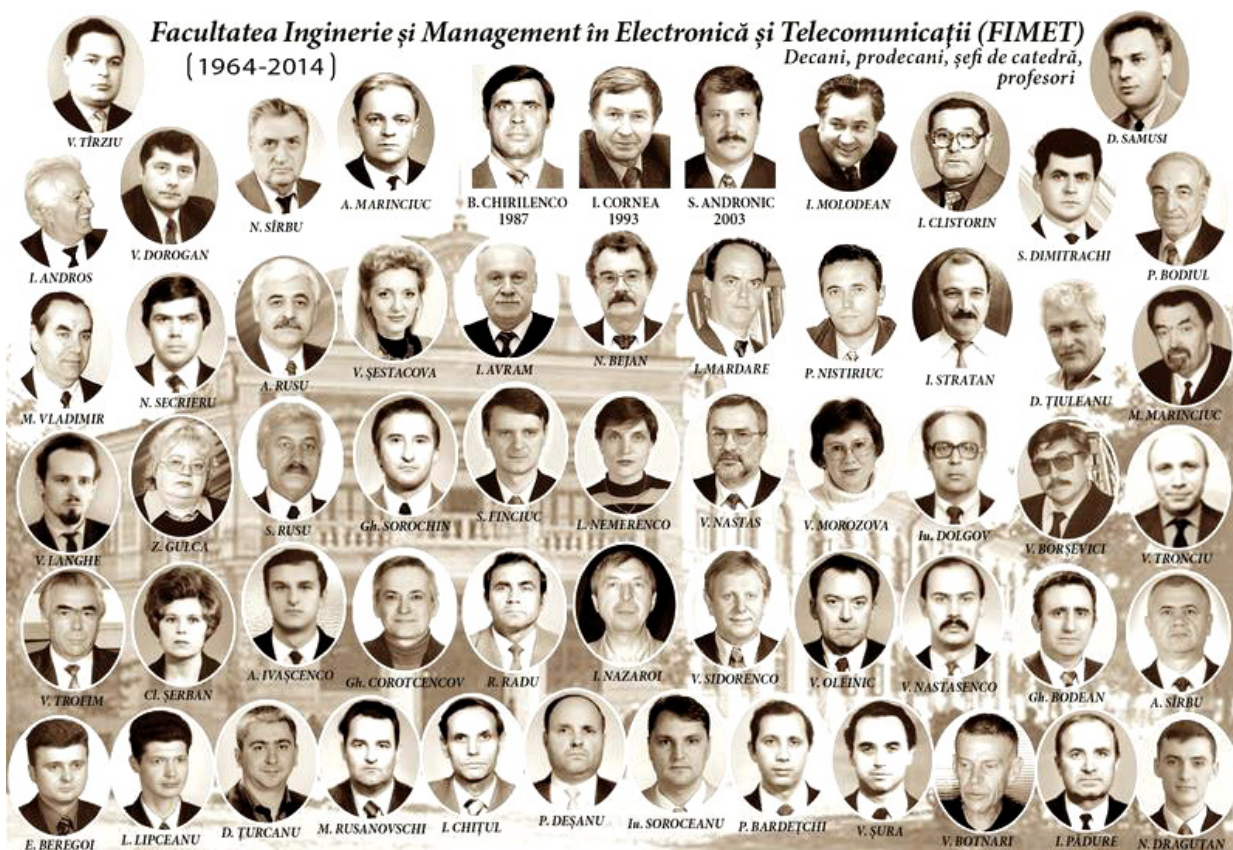
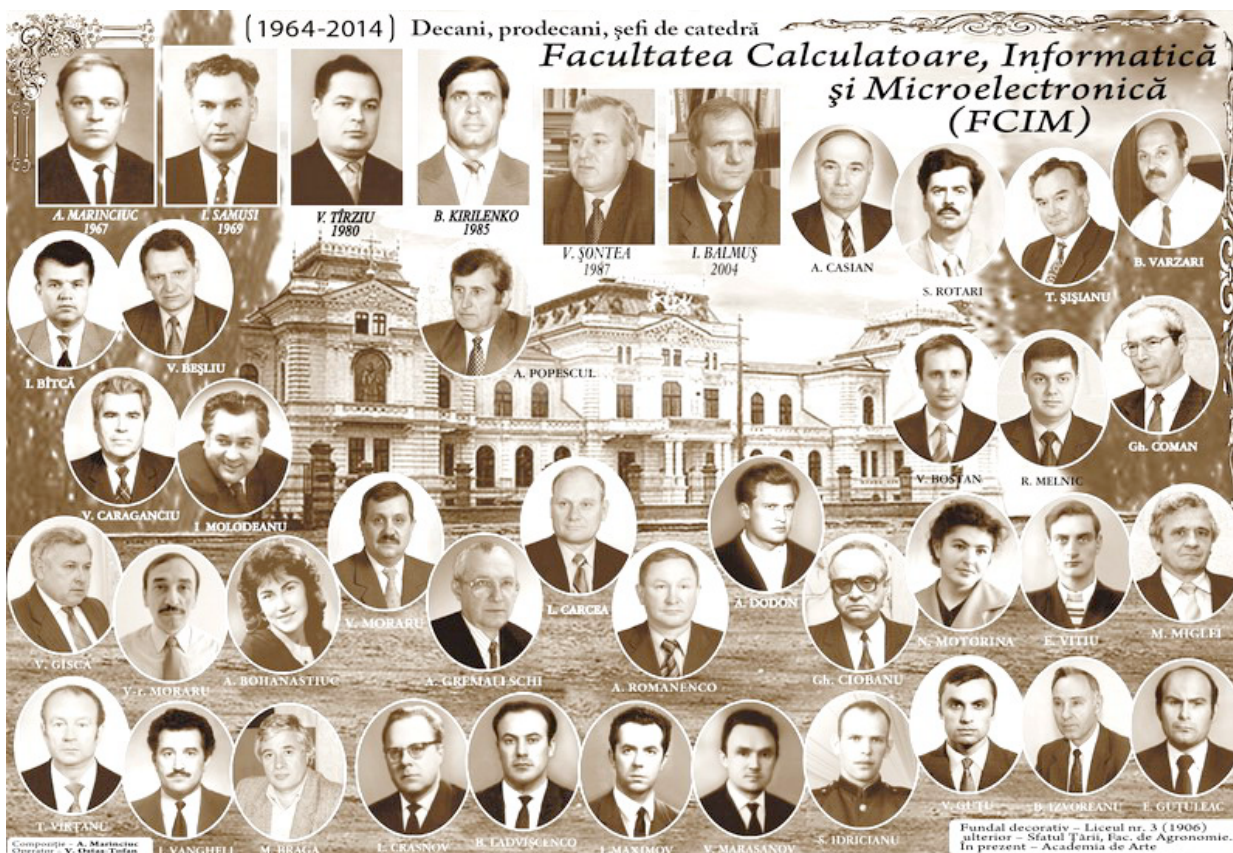
Repere privind dezvoltarea învățământului tehnic în Republica Moldova

La 1 septembrie 1959, în cadrul Universității de Stat din Chișinău (în prezent Universitatea de Stat din Moldova, USM) a fost deschisă specialitatea „Tehnică măsurărilor electrice”, iar din 1962 – specialitatea „Automatică și telemecanică”. Fondarea Institutului Politehnic din Chișinău prin decizia Guvernului RSSM nr. 212 din 28 aprilie 1964 s-a efectuat în baza a 4 facultăți tehnice ale Universității de Stat și a Facultății de Electrifiere a Institutului Agricol din Chișinău, cu instruirea studenților la 22 de specialități în cadrul a 28 de catedre.

În componența Facultății Electrotehnică în 1964 au fost fondate: Catedra automată și tehnică de calcul (șefi: L. KRASNOV – 1964; B. LADVIȘENCO – 1964-65; I. MAXIMOV – 1965-75; V. MARASANOV – 1975-88; S. IDRICEANU – 1988-90; V. GUȚU – 1990-92; A. B. IZVOREANU – 1992-93, 1999-2006; A. GREMALSCHI – 1993-99); Catedra fizică (șefi: V. LANGHE – 1964-67; I. SAMUSI – 1967-84; M. MARINCIUC – 1984-95; D. ȚIULEANU – 1989-99; M. VLADIMIR – 1995-2000; I. STRATAN – 2000-2009; A. RUSU – din 2009), iar în 1965 – Catedra electronică industrială (șef: V. TÎRZIU – 1965-74) și a avut loc admiterea la specialitatea „Dispozitive semiconductoare”, în prezent – „Microelectronică și nanotehnologii”.

În componența Facultății de Mecanică în 1964-1967 a activat Catedra mecanică teoretică (șefi: A. MARINCIUC – 1964-69; A. CASIAN – 1969-76, 1981-2016; E. VITIU – 1976; V. CARAGANCIU – 1976-81; V. RUSU – din 2017).

La 17 iunie 1967, în baza Catedrelor Automatică și tehnică de calcul, Fizică, Mecanică teoretică și electronică industrială, a fost fondată Facultatea de Electrofizică (decani: I. SAMUSI – 1969-1981; V. TÎRZIU – 1981-1985; B. CHIRILENCO – 1985-1987; V. ȘONTEA – 1987-1994), cu pregătirea inginerilor la specialitățile „Automatică și telemecanică” și „Dispozitive semiconductoare”. În 1968 a început pregătirea inginerilor la specialitatea „Construirea și producerea aparatului radioelectronic” (azi – „Sisteme radio-electronice”). În 1969 a fost fondată Catedra fizica materialelor și dispozitivelor semiconductoare (șef: I. MOLODEAN – 1969-1974). În 1971 acad. Serghei RĂDĂUȚAN a deschis Laboratorul de Micro-Opto-electronică (șefi: I. MOLODEAN – 1971-1989; V. DOROGAN – 1990-2017). În 1972 a fost fondată Catedra construirea și producerea aparatului radio, azi – Departamentul Sisteme și Dispozitive Electronice (șefi: I. DOLGOV – 1972-73; I. CLISTORIN – 1973-90; V. BORSEVICI – 1990-95; Z. GULCA – 1995-97; I. MARDARE – 1997-2009; T. ȘESTACOVA – din 2009). În 1974 a fost constituită Catedra tehnică de calcul (Calculatoare) (șefi: S. ROTARI – 1974-86, 1994-95; I. BÎTCĂ – 1986-92; V. GÂSCĂ – 1995-2005; E. GUȚULEAC – 2005-2015; V. SUDACEVSCHI – din 2015). A demarat pregătirea inginerilor la specialități noi: din 1977 – „Construirea și tehnologia aparatului electronic de calcul”, din 1978 – „Mașini electronice de calcul și rețele” (Calculatoare) și din 1979 – „Sisteme de prelucrare a informației și de comandă” (azi – „Tehnologii informaționale”). Prin fuzionarea catedrelor Fizica materialelor

și dispozitivelor semiconductoare și Electronica industrială, în 1974 a fost fondată Catedra microelectronică și dispozitive semiconductori (azi – Departamentul Microelectronică și Inginerie Biomedicală) (șefi: V. TÎRZIU – 1974-1980; T. ȘIȘIANU – 1980-2004; V. ȘONTEA – din 2004), cu filiale la uzinele „Mezon”, „Semnal”, „Sigma”. În 1984 a fost efectuată admiterea la specialitatea „Sisteme automatizate de comunicații”, a fost proiectat și începută construcția edificiului Facultății (actualul bloc de studii nr. 5), care a fost dat în exploatare în 1987. În anii următori au fost constituite: Centrul de Calcul al Facultății (șef: B. VARZARI – din 1987), Catedra sisteme de prelucrare automatizată a informației și de conducere, actualmente „Tehnologii informaționale” (șefi: V. MARASANOV – 1988-90; V. BEȘLIU – 1990-2015; D. CIORBĂ – din 2016), Catedra matematica de calcul și programare (Informatica aplicată) (șefi: A. POPESCU – 1989-2001; L.

CARCEA – 2001-2007; V. MORARU – din 2007). În 1993 Institutul Politehnic a fost reorganizat în Universitatea Tehnică a Moldovei. Prin comasarea catedrelor Istoria românilor, Politologie și Filosofie s-a format Catedra științe socio-umane (șefi: T. VÎRȚAN – 1994-96; I. VANGHELI – 1996-99; M. BRAGA – din 1999).

Începând cu 1994, Facultatea de Electrofizică a fost redenumită în Facultatea de Calculatoare, Informatică și Microelectronică (decani: V. ȘONTEA – 1994-2004; I. BALMUȘ – din 2004). În această perioadă a demarat pregătirea inginerilor la specialitățile „Informatica și limbi moderne aplicate” (actualmente „Informatica aplicată”) – 1995, „Ingineria sistemelor biomedicale” – 2006, „Managementul informațional” – 2010, „Securitate informațională” – 2011, „Inginerie software” – 2017, „Robotică și mecatronică” – 2017, au fost constituite Filiera francfonă

„Informatique” (1997) (directori: V. ȘONTEA – 1997-2010; L. CARCEA – 2010-2017; D. ISTRATI – din 2017) și Filiera anglofonă „Computer Science” (directori: M. MIGLEI – 2001-2011; V. BOSTAN – 2011-2015; E. GOGOI – din 2016). În 2001 au fost inițiate studii de master european.

În vara anului 1987 a fost luată decizia, prin care din cadrul Facultății Electrofizică, în baza specialităților „Proiectarea și construirea aparatului radio”, „Construirea tehnicilor de calcul” și „Telecomunicații”, a fost formată Facultatea de Radioelectronică și Telecomunicații (decan: B. KIRILENCO – 1987-1993), redenumită ulterior Facultatea de Radioelectronică și Telecomunicații (decan: I. CORNEA – 1993-2003), Facultatea de Inginerie și Management în Electronică și Telecomunicații (decan: S. ANDRONIC – 2003-2016) și Facultatea Electronică și Telecomunicații (decan: P. NISTIRIUC (2017)). La facultate au fost fondate catedrele Electronică și telecomunicații (șefi: N. SÎRBU – 1987-93; S. DIMITRACHI – 1993-98; N. BEJAN – din 1998), Sisteme optoelectronice (șefi P. NISTIRIUC (1997-2016), Telecomunicații (șef: I. AVRAM – din 2004). A fost inițiată pregătirea inginerilor la specialitățile „Sisteme optoelectronice”, actualmente – „Rețele și software de telecomunicații” (1995), „Ingineria și management în telecomunicații” (1997).

În cadrul facultăților activează școlile științifice fondate de renumiții savanți S. DIMITRACHI, V. TROFIM, A. CASIAN, N. SÎRBU și regretații S. RĂDĂUȚAN, T. ȘIȘIANU, V. DOROGAN, iar rezultatele obținute de cercetătorii științifici au fost menționate cu Premiul de Stat al Republicii Moldova în domeniul Științei și Tehnicii: S. DIMITRACHI (1974); S. RĂDĂUȚAN (1983); T. ȘIȘIANU (1983); I. MOLODEAN (1983); I. SAMUSI (1983); V. TÎRZIU (1983); N. SÎRBU (1987); A. CASIAN (2004), I. TIGHINEANU (2004) și recunoscute de comunitatea științifică internațională conform citărilor în Google Scholar: O. LUPAN – 6531, I. TIGHINEANU – 3919, N. SÎRBU – 1130, E. MONAICO – 665, V. TROFIM – 555, D. ȚIULEANU – 540, V. ȘONTEA – 516, V. CREȚU – 504, V. POSTICA – 465. Au fost organizate conferințele internaționale „Физические основы надежности и деградации полупроводниковых приборов” (3 ediții); „Microelectronics and Computer Science” (9 ediții); „Health Technology Management” (3 ediții); „International Conference on Nanotechnologies and Biomedical Engineering” (3 ediții); „Telecommunications, Electronics and Informatics” (4 ediții); Concursul internațional anual de sisteme robotice „3L&3M” (1 ediție – în 2012); Concursul internațional studentesc anual „Ingineria Sistemelor Microelectronice – Sergiu Rădăuțan” (1 ediție – în 2011); Concursul internațional studentesc anual „Earth Rover” (1 ediție – în 2011) ș. a.

În prezent FCIM oferă studii universitare de licență și master la 17 specialități, iar FET – la 7 specialități.

prof. univ. Victor ȘONTEA,
dr., conf. univ. Ion BALMUȘ